

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 278/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. Z., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 9093/1993 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2010 doručená sťažnosť J. B., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 9093/1993.

Sťažovateľ je účastníkom súdneho konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 12 Cb 9093/1993, ktorého predmetom je zaplatenie sumy 2 330,55 €. Sťažovateľ je v tomto konaní v procesnom postavení povinného z titulu ručenia.

Sťažovateľ v úvode svojej sťažnosti uviedol, že *„potom, čo pohľadávka žalobcu prešla na Slovenskú konsolidačnú, a.s. a potom, čo sa zistilo, že žalovaný v treťom rade zomrel, po 17-tich rokoch dňa 17. 4. 2010 bol vydaný rozsudok, ktorým žalovaných teda aj mňa zaviazali na zaplatenie sumy žalobcovi 1 681, 81 eur s 5% úrokom z od 16. 9. 1993 do 14. 4. 2010 tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných plniť žalobcovi“*.

Sťažovateľ tvrdí, že *„prieťahy boli spôsobené hlavne konajúcim súdom:*

1. platobný rozkaz č. k. 12 Cb 9093/93-11 vydaný až po troch rokoch od začatia konania

2. zrušenie platobného rozkazu po piatich rokoch od jeho vydania a ôsmich rokoch od začatia konania. Navyše je otázne, či dôvod zrušenia t.j. nedoručenie platobného rozkazu jednému z účastníkov -ručiteľovi bol správny postup

3. vydanie prvého meritórneho rozhodnutia 12 Cb 9093/1993-70 dňa 14.4.2010 teda po 17-tich rokoch od začatia konania.“

Ďalej sťažovateľ zastáva názor, že *«aj keď uvedené konanie právoplatne skončilo, môže súd uvedenú sťažnosť prejednať a rozhodnúť vo veci samej. Ide mi hlavne o to, aby súd skonštatoval, či došlo resp. nedošlo porušeniu základného práva občana.*

Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj ustálená judikatúra ÚS SR napr. nález Ústavného súdu III ÚS 113/03, v ktorom je uvedené že „pre posúdenie namietaného porušenia základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je v zásade podstatné to, z akého dôvodu predmetné konanie skončilo, ale to, či v ňom bolo

postupované bez zbytočných prietáhov alebo v primeranej lehote.“ Podobne v uvedenom zmysle rozhodol aj Európsky súd pre ľudské práva vo veci Číž proti Slovenskej republike rozsudok z 23. 9. 2003 k sťažnosti č. 66142/01.».

Sťažovateľ sa podaním označeným ako „*Sťažnosť na postup súdu a prietahy v konaní*“ obrátil na predsedu krajského súdu, pričom požiadal o preskúmanie postupu súdu v konaní sp. zn. 12 Cb 9093/1993 a sp. zn. 14 Cb 9102/1993. Predseda krajského súdu listom sp. zn. Spr. 237/2010 z 28. januára 2010 k napadnutému konaniu uviedol, že „*prietahy v konaní sú zapríčinené aj Vašou (sťažovateľovou, pozn.) procesnou nedisciplinovanosťou, keďže pojednávania, na ktoré Ste bol riadne a včas predvolaný, Ste sa nezúčastnil a neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. ...Naviac pojednávanie nariadené na 30.4.2008 bolo odročené z dôvodu, že Ste požiadal o pridelenie právneho zástupcu.*“ Zároveň v liste informoval o určenom termíne pojednávania v napadnutom konaní na 24. február 2010.

Z príloh sťažnosti vyplynulo, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom zo 14. apríla 2010.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo J. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn, 12 Cb/9093/1993 porušené bolo.

Sťažovateľovi J. B., priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,-EUR (slovom desaťtisíc eur), ktoré mu je Krajský súd Košice povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť J. B. trovy právneho zastúpenia v sume 254,88,-EUR (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet právneho zástupcu JUDr. M. Z., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 9093/1993.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si už pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, z tohto dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, III. ÚS 109/07).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že v právnej veci sťažovateľa sp. zn. 12 Cb 9093/1993 rozhodol krajský súd rozsudkom zo 14. apríla 2010. Sťažovateľ v podanej sťažnosti (doručenej ústavnému súdu 7. júna 2010) uvádza, že „*uvedené konanie právoplatne skončilo*“, avšak táto informácia je na základe zistenia ústavného súdu nepravdivá, keďže napadnuté konanie právoplatne skončilo až 7. júla 2010. Podľa informácie poskytnutej krajským súdom rozsudok bol expedovaný 24. apríla 2010.

V súlade so svojou judikatúrou (IV. ÚS 61/03, III. ÚS 41/07, II. ÚS 214/08) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Ako z uvedeného vyplýva, sťažnosť na postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 9093/1993 bola ústavnému súdu doručená 7. júna 2010, teda potom, ako krajský súd vo veci meritórne rozhodol. V čase podania sťažnosti už krajský súd vykonal všetky procesné úkony (prichádzajúce do úvahy v danom štádiu konania)

smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa, a teda už nemohol ovplyvniť priebeh konania, a ani porušiť označené práva sťažovateľa. Nikto z oprávnených osôb proti rozsudku nepodal odvolanie, preto ďalšie úkony alebo postupy už krajský súd v tomto štádiu nemohol vykonávať. Z tohto dôvodu bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jedným zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04, III. ÚS 317/05).

Ako už bolo uvedené, napadnuté konanie právoplatne skončilo 7. júla 2010, teda v čase rozhodovania ústavného súdu už porušovanie označených práv netrvalo a konanie o podanej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Nad rámec zdôvodnenia k tejto časti sťažnosti však považuje ústavný súd za potrebné vysporiadať sa aj so svojím rozhodnutím vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 113/03, na ktoré, ako riešiaci obdobný prípad, sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti poukázal. V prvom rade je potrebné uviesť, že v uvedenej veci sťažovateľka vystupovala v opačnej procesnej pozícii (ako navrhovateľka – oprávnená) na rozdiel od postavenia sťažovateľa ako povinného v posudzovanej veci. Takisto závažnosť predmetu konania sa tiež nedá porovnávať, keďže v namietanej judikatúre išlo o vyživovaciu povinnosť, v prípade sťažovateľa ide o plnenie z titulu ručiteľského záväzku. Čo sa týka správania sťažovateľa, z vyjadrenia predsedu krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ mal tiež podiel na celkovej

dĺžke napadnutého konania, pričom v prípade sťažovateľky ústavný súd jej správanie hodnotil ako aktívne a v jej správaní nezistil žiadne nedostatky. Navyše sťažovateľ uviedol, že ide o ustálenú judikatúru, hoci judikatúra vo veciach, v ktorých je namietané porušenie označených práv, je natoľko rozmanitá, že otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. I. ÚS 70/98, III. ÚS 113/03). Podľa názoru ústavného súdu je preto aplikácia uvedenej judikatúry v okolnostiach prípadu sťažovateľa nenáležitá.

Z uvedených dôvodov majú na pamäti účel a funkciu označených práv ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2010